

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési árak: 1 évre 12.- fr... Hirdetések díja: 8 hasábolos petitor egy soros hirdetés...

Szerkesztőség:

Az arad-országi egyesült vasutak p... Bőrmentelen leveleket csak ismert...

Kiadóhivatal:

Az arad-országi egyesült vasutak p... 8 hasábolos petitor egy soros hirdetés...

A „vád alá helyezkedés“ről.

Budapest, október 25. Egy politikai csizmadiát hallott m e kifejezést, hogy: „A függetelek vád alá helyezkedni.“

sírból való feltámadását. Sokkal éb... ma, a midőn a cselekvés hatalma a nemzetek kezében van látve.

Hát eféle csibirisések miatt kez... deni oly nagy jelentőségű akciózt, mint a vád alá helyezése is, vissza emlékezett...

Hát eféle csibirisések miatt kez... deni oly nagy jelentőségű akciózt, mint a vád alá helyezése is, vissza emlékezett...

laza, az osztályok, vagy a bizottságok... mellőzésekkel a ház által közvetlenül is volna tárgyalható...

Megragyog rőla győződv, hogy a népek előre haladt gondolkodása teljes lehetlenné teszi az őuralomnak az ő... *) Erdős munkátrunk e oszékét azon megjegyzéssel adjuk, hogy nem mindenképpen értünk vele egyet.

tanár foglalkozott tüzetesen*) 758 oldalra terjedő műveiben, mely felnyit terjedelmében már 1885-ben megjelent, sőt mintigénytelen kis értekezés már 1884. május havában az „Academie des sciences moralis et politiques“ben élénk megbeszölés tárgya is volt.

nemcsak a hypnózissal, hanem az egész transzcendentális lélekannal is.

De ha a körülmények olyanok volnának, hogy ez az antihypnotikus mód is alkalmazhatatlan bizonyulna, még mindig van más mód az igazság kiderítésére.

nél fogva az idő és tér korlátait legyőző képesek ezer meg ezer mértékű nyire történő vagy történt dolgokat pontosan és tisztán látni. De meg ha nem volna is így a filozófia esetleges ellenvetéseit a tények megsemmisítik.

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája. (Október 27.)

Hipnózis és a büntettek. [Büváratok után.] A hipnózis újabb időben napról-napra nagyobb tért kezd foglalni a praktikus tudomány körében. Legelőbb az orvosok lettek rá figyelmesek, kik több évi buzgó buvárkodás és kísérletezés után ma már annyira vannak, hogy a betegségek számtalan fajtánál biztos gyógy szerként alkalmazzák a hipnózist.

Ezzel a felfogással szemben nemrég két kis mű jelent meg. Ezek közül az egyik*) melynek szerzője a pszichiatra tanára és a zürichi kantonális teólayda igazgatója, elismert ugyan, hogy a hypnózissal történt visszaélésekből sok baj származhatik, de korántsem tartja a dolgot oly veszélyesnek mint Liegeois. A könyv legnagyobb része a hipnózis általános elviselés és tüneteivel foglalkozik s a szóban forgó kérdésről csak egy kis fejezetben szól s így nem fejt ki eléggé azokat a módokat, melyekkel az említett bajnak elözölés lehet vénni.

Itt azonban még egy nehézség merül fel: az tudnivaló, hogy az olyan hypnotizátor, aki a hypnózist büntettek elkövetésére használja fel, bizonyára szintén tisztában van a dolgával és így mindent el fog követni arra, hogy lelepleztetésének útját zárja. Ebből az észlelő nem kell egyebet tudni, mint hypnotizált médiumához így szólania: „Önt mostantól fogva senki más sem fogja tudni hypnotizálni, egyedül csak én.“ Ilyen esetben azután a bíróság hiába nyúl a fentemlített eszközöz, mert minden törekvése sikertelen marad.

De ha a körülmények olyanok volnának, hogy ez az antihypnotikus mód is alkalmazhatatlan bizonyulna, még mindig van más mód az igazság kiderítésére. Ilyenkor közvetlen vallomást nem lehet kiköszörn a médiumtól, de közvetve rá lehet t bérni az igazság bevallására. Erre vonatkozólag Liegeois és Liébault tanárok érdekes kísérletet tettek. Liegeois ugyanis szuggesztív egy hipnotikus, hogy O. ur rosszat beszélt róla, a miért meg kell t bérnie. De a szuggesztív előidézőjét nem szabad megneveznie, sőt inkább meg kell győződve lennie arról, hogy teljesen a saját jószántából cselekedett, a mit esetleg esküvel is bizonyítani kell.

Észant felsorol harmadczegy teljesen hitelt érdemlő esetet, melynek minden elemletti feltételekénél ékezőben bizonyították, hogy a szomnambulizmus segítségével a legkomplicáltabb bűnöket is ki lehet deríteni. Ime néhány érdekesebb eset du Prel céntárából, mely jobbrára Du Potet „Journal du magnetisme“jéből és Hadook „Somnambulisme“ábol van összeállítva.

melyre kiválólag, hogy ne mondjuk kis zárólag a csoport segített bennünket, mikor üdvözölhettük volna derék Wekerlénket ama kijelentésért, hogy a nemzetünk bekövetkező reformkiadások számára sincs szüksége hitel venni igénybe, hanem mindent képes lesz a meglévő készletekből fedezni?

Hadd süssön tehát az ősi nap tavaszi melegséggel s hadd űntse éltető sugarait oly mezőkre is, hol a magas árfolyamok virítanak s fejezzük ki tartózkodás nélkül megelégedésünket az úde lég felett, mely különösen a német trónbeszéd után átlenyi az európai bört-zékét, eltűi a bizalmatlanság s nyugtalanság utolsó maradványait s megengedi az univerzális pénz- és értékváltozat követhetőnek, hogy az árfolyamokat felhajták s a konvertált magyar járadék utolsó kibocsátása számára jó talajt készítsek. Ambaré kibocsátásához a magyar államnak már nincs köze, a csoport a régi értékek s maradvékát fix áron vette át; mindazonáltal, eltekintve a generozitással határos coulanca-tól, melyet a csoport az egész operáció alatt tanusított s mely oly lovasias népet, mint a magyar, kell hogy a csoport sorsa iránti legjóakaróbb érzelmekre hangoljon, — éppen nem közönsös Magyarország tekintélyére s előkelő akkréditáltságának állandóságára, hogy mint fog sikertelni a pénzüccazon a konverzió végtansza. Ha árnyék borul ott rája, az rajta tapad a mi járadékunkon is, melyről pedig azt óhajjuk, hogy savartalannul ragyogjon s a pénzüccz tisztelben tartsa. Minden egyesül, hogy fenntartsa bennünk az óhaját, miszerint ez a művelés is tökéletesen sikerüljön a csoportnak s hatalmas pénzüccvelének befejezése a savartalannal megelégedés benyomását hagyja nála vissza.

Biztos reményünk, hogy a 4 és fél százalakra történt konvertálással állami pénzüccyeinkre még nincs kimondva az ámen. Francia-, Porosz- s Angolország még sokkal kisebb kamatozt ízenek. Ha az egyensúly államháztartásunkban maradóndó lesz, pénzüccyeink tovább is virágzanak, akkor el fog jönni Magyarországra az új konvenzió kora.

Országgyűlés. A képviselőház pénteki ülésében folytatja a közszabálók és a módosításokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását s ma hét paragrafusot tárgyalta. Az ülés elején F e j é r v á r y Géza báró honvédelmi miniszter tervezeteket szokásos jelentéseit a katonai tanácsotlak magyar alapítványi helyeinek beállításáról és a Ludovika-akadémiáról. A részletes tárgyalás folyamán a 17-ik paragrafusnál H i s t o r y m i Károly és L i l y é s B é l i n t nyilatkoztak be módosításokat, melyeket A l m á s s y Sándor és S s e d e r k é n y i Nándor támogatnak. — Az eredeti szöveg mellett G y ö r g y Endre, A l m á s s y Géza s végül kimerítően és hatással B a r o s s

A „Le Pays“ 1853-iki évfolyamában közli a következő esetet: Augustó Maróhand mártírküldetésére Versaillesben lakott. A szevasi vásár után nyomtalanul eltűnt és márhait szanaszét találtak a mezőn. A felesége elment Párisba egy alvajáróhoz, a ki Seceux és Versailles közt egy moosarat jeltölt meg, s hol a holttestet meg fogják találni. A holttestet a nála volt pénzzel együtt megtalálták az említett helyen, s annál inkább öngyilkosságra gondolnak, mert Maróhand több ízben beszélt róla.

A „Le Siécle“ 1852, június 14-iki számában írja, hogy egy nő megöltogatta Alexis alvajárót. Ez elmondta neki, hogy azért jött, mert 3130 fr. nekij ellopják. Eltalálta. Alexis erre elbeztette, hogy az összeg négy darab frank frakos bankjeggyel, négy 25 ezer frankos angol aranyból és aprópénzből állott. A pénzt egy eszedje lopja el, kit s napokban elcsopott. A eszed — ugy mond — alacsony természett, szélesvállú és kissé saánt. A rue du Rooker-en lakik, s eddig 300 frankot költött el a lopott pénzből. A károsult egy rendőrrel társaságában elment a eszed lakására, hol a pénzt, 300 frank híján megta találta.

Már ebből a néhány, példaként felhozott esetből is kitűnik, hogy a szynnamulizmus, megbecstülhetetlen ségedesekző lehetne a readórségnek, és első sorban Du Prel érdeme az, hogy hypnózis és a bűntett igazságszoállítás közt fennálló viszonyokat az oldalára is felhívta a figyelmet.

Egértálatban a hypnotizmus tudományára már annyira fejlett, s a külföldön a gyakorlati élet teren is oly nagy szerepet kezd játszan, hogy valóban ideje volna. ha nálunk is, egyelőre legalább az orvosi körök, kissé komolyabban és behatóbban foglalkoznának vele. Mindenesetre jobb, ha azok, a kik jót akarnak vele, megölöik a gonoszokat, a kik esetleg bűntudatlán haznáhatják fel a bűnös eszedjeikre.

Csakhogy a multból egy példát is említsünk, ki tudja, a még mai napig is homályba burkolt t i s a e s s l á r i eset, nem e veti volna egész más fordulatot, ha a benne szereplő vizsgálóbírák és orvosok a hypnotizmus titkaival is tisztában lettek volna. —

Gábor kereskedelmi miniszter szözlötak; a ház a módosításokat nem is fogadta el. A 18-ik szakaszról P a p p Elek kért felvígósítást, nit B a r o s s Gábor miniszter B e s e r e d j Viktor előadó megadtak. A 16-ik szakaszról G u l l e r Gyula módosítványát, B a r o s s Gábor miniszter hozzájárulása után elfogadta a ház. A 23-ik szakaszról nagy vita kezdődött, melyet holnap is folytatnak. E szakasz intézkedik ugyanis az egyenes állami adó után kivetendő törvényhatósági pótdadónak kivétele, kezelése és behajtása tárgyában. Hozzá szólottak a szakaszhoz M o l n á r Antal, G u l l e r Gyula, V a r a s s y Károly, K u u Mklós és G y ö r g y Endre.

— A községek vagyoni viszonyai A helygyniszter körrendeletileg hívta fel a törvényhatóságokt annak bejelentésére, hogy a községeknek vagyoni állapota milyen s hogy a kösségi pótdadó, melyik községekben, hány száztöltit képes?

KÜLFÖLD.

Ferdinánd bolgár fejedelem Bécsben idózik. Ama kalandos hírel, melyeket külföldi látogatósa felidézett, még inkább szaporodni fognak, ha valónak bizonyul, hogy a szobranje megnyitásaig nem tér vissza Szófiába s így vagy a megnyitás halasztatik el, vagy pedig a fejedelem helyett a miniszterelnök fogja a megnyitót trónbeszédet felolvasni. Bécsben valósinúnek tartják, hogy a fejedelem meghosszabbítja külföldi tartózkodását. Másrészt azonban nem lehetetlen, hogy e hírt csupán azért terjesztik, hogy a fejedelemnek lehetővé tegyék, hogy épp oly észrevétlenül térjen haza, a mint megérkezett. Vagy sereb vagy román területet kell értenie, ha szászalföldön akar visszautatni s mindez bizonyos kényelmelmégekkel jár, minhyt az illető kormányok tudják, hogy a fejedelem az ő területükön utazik át. Érdekes, hogy a bolgár hivatalos lap éppen most közölt egy nagy cikket Szerbia helygyl állapotairól s igen élyesen figyelemztette a sereb kormányt N a t á l i a királyné orosz barát úzleimre, valamint a veszbélyes következményekre, melyekkel sikerük járn fogna. Oroszország eddigi politikája, írja a bolgár lap, a Balkán-államok irányában azt bizonyítja, hogy Oroszország csak akkor lesz meglegedve, ha a rártete kezét ez államokra. Ha a bolgár hivatalos lap ilyen eszméket hírdet, ugy a bolgár fejedelem csakugyan nem azért utazhatott külföldre, hogy a czáral való kibékülést keresse, mint bizonyos részről állították.

Zsöfia hercegné nászítja. Athénből jelentik 25-ikéről. F r i g y e s c s á s s á r ö z v e g y e leányával és éléjük utazott görög királyi családál délután háromnegyed 4 órákor az udvari vonaton idókezvett. A pályaudvarban nagy fogadtatás volt. A menyasszony a bemutatott személyiségek mindegyikével nyájasan kezeltogott. A miniszter és a polgármester idvözöl beszédeire a király mondott köszönetet. A palotába menet az első kocsiában a menyasszony és a királyné ültek, a kocsiolt jobbra és balra a király és a trónörökös lovgoltak. A második kocsiában Frigyes császár özvegye, a dán királyné és a walesi herceg ültek. A menet előtt és utána lovas katonaság haladt. A kocsik lépésben hajtottak végig a városan. A menetet beláthatatlan néptömeg követte, mely lelkes módon üdvözölte a menyasszonyt. A kastélyba érkezve a menyasszony többször megjelent az erkélyen, szekendőjelvet intve köszönetet az eljenző népeknek. — B i s m a r c k H e r b e r t gróf államtikár, L i b e n a u g r. földvárnyag, K o g e l udvari főlelkész és a német császár kísérete szintén ide érkeztak.

LEGUJABB POSTA.

— Sándor király anyjánál. A „Daily News“ tudósítója jelenti, hogy Sándor király péntek reggel Cairo hadseregét kíséretében Natália királynéhoz ment s másodszor találkoztott vele. A kis király látogatása egy óráig tartott. A regensség és az exkirály meggyözése értelmében a király minden két hétben látogatja anyját, a királyné azonban ezt a feltételt sem akarja elfogadni. A palotába nem szabad mennie, mig a feltételeknek nem veti magát alá. Hirlik, hogy N a t á l i a e l a k a r j a h a g y n i B e l g r á d o t. Annyi tény, hogy az iránta kezdetben hevesen nyilvánuló rokonszony nagy részvételeztséggé vált, és a liberálisok részéről a szkupstinában teszdó interpelláció keudarokra számíthat.

— Német katonai lap a francia fegyverkezéséről. A berlini „Militärwochenblatt“ újabb fizete hosszabb cikket közöl az 1859. július 15-iki francia védőörvényéről. A cikket kifejti a törvény két tkezését, lényegesebb határozatait és hatását s végül a következőket mondja: Az utolsó négy évben utánsásra méltó alkotásrészséggel létrehozott nagy mű jól átgondolt módon, természetleg végrehajtott rendkívüli megerősítés a hadseregnek. Az újonczosi törvény elfogadása csak szerkesztése a parlament részéről. A nagy áldozatok, melyet a francia nemzetre a fokozott fegyverkezés ró. Ha az árakat s az övgyasszonyok és vak atyák fiát kivétel nélkül egy évi szolgálatra vonják be; ha egy oly országban, mely annyira büszke intelligenciájára, a művelt osztályokat is — elenyészőn csakly hivattellel — három évi szolgálatra kötelezik, ha az ország

erejét annyira megéssitik, mint ez azutóbbi időben Franciaországban történt: ugy jogosan lehetne oly fegyverkezésről szölni, mely túlmegy a nemzeti erk nyugodt fejlesztésének és iskoláztatásának keretén, mely csupán az ország védelmére irányul.

NAPTAR.

Október 27. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Szabina. — Prot. naptár: Szabina. — Görögorszag naptár (okt. 15.): Lucasia. — Nap kel 6 óra 58 percekor, nyugszik 4 óra 49 percekor.

A „Kölesy Egyesület“ könyvtára (Szabadségtér 1 sz.) a közönségeknek rendelkezésére áll kedden és szombaton d. u. 3-4 s pénteken 11-3 óra között.

Felhívás.

Azon tapasztalati tény alapján, hogy az elpusztult szölső kerteket egyes birtokosok kellő gyorsasággal, kellő eredményel és olcsón helyre nem állíthatják, nemkülömben hogy a francziák által a szölsőkertek helyreállítására tárgyában már több év óta teljes sikerrel követett eljárás minden irányban teljes eredményt mutatott, alulírott birtokosokat arra ösztönözte, hogy az ojtványok előállítására a francziák mintájára egy útszerű telep létesítésére s a kezdeményező lépéseket megtegyék.

Felhívattak mindazon birtokosok, kik az ügy iránt érdeklődnek, hogy a kítettöt terv megvalósítása érdekében október 28-án, hétfőn délelőt 11 órákor a városháza tanácsstermében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

Aradon, 1859. október hó 26-án.

ifj. Andrányi Kálmán, Péterffy Antal, Atzél Péter, Dományi József, Nikodém János, Varjassy Gyula dr., Gaál Jenő dr., Vizer Péter, Hann Alajos, Reicher Ferencz, Kabdebó Géza, Reicher Károly, Millig József, Halmay Andor, Pozsgay Laj. dr., Winter Adorf, Boncs Döme, Varjassy Árpád, Szalay Károly, Dániel Kálmán, Szalay Károly, Nachtnebel Odón, ifj. Kristyó J., Sariott Domokos, Dániel Gergely, Vásárhelyi Béla, Schauer Adám.

HIREK.

ARAD-ÉS-VIDEKE.

— Felhívás Arad sz. kir. város polgáraihoz! Felkérjük tisztelt polgártársainkat, hogy szeretettel képviselönik, F a l k M i k s á n a k a má déli vonattal Budapestre leendő visszautazása alkalomával a pályaudvarban mennél számosságban megjelenni sziveskedjenek.

A rendező bizottság.

— Falk Miksa Aradon. Arad város orsz. képviselője a tegnapi nap délelőtjét kizárólag a választóval való értékesének szentelte, abból a tekintetből, hogy közöndekül és magánügyei béli felvilágosítását, tanácsot adjon és közbenjárását lehetővé tegye. Az a törhetetlen bizalom, melylyel a választók Falk iránt viseltetnek tegnap ímét egész nagyságában nyilvánult. A „Fehér Kereszt“-ben tartott lakásban egyik látogató a másikat érte a délelőt folyamán, ugy hogy délig Falk ki sem mosdulhatott szobájából. A szünet nélkül tartó látogatóokon kívül Falk egyes küldöttségeket is fogadott.

Ott volt az aradi honvédegyelet küldöttsége L u k á c s y Miklos vezetés alatt, kérve az aradi honvédegyelet segélyezése iránt a miniszterelnökhez benyújtott folyamodás támogatását, a mit Falk készéggel megígért. — Azután fogadta a kereskedelmi akadémia építő bizottságának küldöttségét, mely Szontagh Gyula vezetése alatt a következő tagokból állott. K o n e f e l Károly, E l i á s Armin, Bing Ede, D o b i a s e h i József, A b r a i Lajos az akadémia igazgatója s M a r s h a l l Lajos titkár. A küldöttség megköszöntötte a támogatást, melyet a képviselő az akadémia ügyében eddig is tanusított, s jövőre is kérte pártfogását. — Továbbá fogadta az ipartestületi kiállítási bizottság küldöttségét: ifj. K r i s t y ó r y János elnöklele slatt H e i n e s Gábor, K o c s i s Lajos és E d v i l l e s L. titkár. A küldöttség részletesen előadta a kiállítás tervét, s egyúttal Falk támogatását kérte az állami segély kioszkoslése iránt, a mit Falk kila-tásban is hegyezt, mert az eddigi vidéki kiállitások birtokosai alapjában is járult a kormány. Egyúttal Falk megígérte, hogy az aradi kiállítás ügyét minden telhető módon elő fogja mosdítatni.

Déliben és délután Falk látogatókat tett: F á b i á n fispánná, O r m o s alispánná, S a l a c s y polgármesterrel, J á n o s s y provinciálisnál, M e t i, a n u román püspöknél, C r o n e b o l d tábornoknál, B á n h i d y Al-

bert bárónál és B o n t a Döme kir. tanácsosnál.

Déltán 1 órákor a képviselő V é g h Aurél jószággigazgatóhoz ment ebédre, a mi róli alább adunk tudósítást. Innét 5 órákor elment S t o l l Károly polgártársához, a kinek újszültöt fiát keresztelte J á n o s s y rendfőnök, s F a l k elváltatta a keresztapasagot.

Etele pontban 7 órákor ment F a l k a színházba fia, B o n t a Döme és A n t a l f y Endre társaságában. „A család öröme“ című régi francia vígjátékot adták. Falk végigüezett két felvonást, és pedig a szingyi bizottság páholyából, hol M á l l e r Károly fogadta, mig fia V é g h Aurél páholyában foglalt helyet. A színházban nagy közönség volt jelen.

A színházból F a l k 9 óra felé a „Fehér Kereszt“ nagy termébe ment, hol a katonai zenekar közreműködésével zeneesztélyi rendeztek tiszteletére. A legszöbb közönség gyűlt az asztalok köré, még pedig hölgyek is nagy számmal. Falk és kísérete számára egy hosszú asztal volt fentartva. E körül ültek: F á b i á n fispán, P a e o r honvédelőrnök (ki tegnap jött Aradra), C r o n e b o l d tábornok, S a l a c s y polgármester, E b h a r d t eszedeo, O t t r u b a y törvényeséki elnök, P a v e k a l eszedeo, B o n t a Döme, K u n c s Elek, F á b i á n Lajos, K u g l e r István, V e r s á r Gyula dr., B o n t s Döme, Bing Vilmos, G r u n w a l d Ferencz, V é g h Aurél, A n t a l f y Endre, P u r o z e l l Béla báró, K r a u s s pénzüccyigazgató, D r a h o t u s s y Rezső, J a k a b f y D e s z ő, B o n t s Gyula, T a r j á n y i Vilmos.

A kítettő zene ma is sok tapsot kapott. Falk 11 óra tájban ment a közönség eljenzése közben lakására.

— Fényes ebéd volt tegnap F a l k Miksa tiszteletére V é g h Aurél kir. tanácsos jószággigazgatónál, a ki ez alkalommal is kiváló tanúságot adta ismert vendégszeretetének, melylyel már annyiszor gyűjtötte házához az aradi társadalom színe-javát. Az ebédre hivatalosak voltak az egyházi és polgári hatóságok főbbit, de a meghívottak közül a román püspök betegeskedése, B o r o s B é n t és B e l e s János képviselőik pedig a képviselőházi tárgyalások miatt nem jöhettek el. Ott voltak F a l k Miksa képviselő és Ernő fán kívül: F á b i á n László fispán, B á n h i d y Albert báró, O r m o s P é t e r alispán, V á s á r h e l y i Béla, M a t a v o z s k y Nándor dr. kir. tanácsos igazgató főorvos, K r a u s s pénzüccyigazgató, P a r e o s György kir. ügyész, K u g l e r István járásbíró, K u n c s Elek lyceumi igazgató, B á n h i d y Antal török központi főszolgabíró, F á b i á n Lajos törvényeséki bíró, ifj. K r i s t y ó r y János ipartestületi elnök, U r b á n y i János főkapitány, G r u n w a l d Ferencz keresk. kamarai elnök, S z a t h m á r y Gyula megyei főjegyző, P u r o z e l l Béla báró posta és távirat-főnök, B o n t s Döme kir. tanácsos, a közjegyzői kamara elnöke, mind a nagymiveltétség háziasszonya, a házigazda nagyménének jobbján, balján pedig S a l a c s y Gyula polgármester, O t t r u b a y Károly törvényeséki elnök, H á s s S á n d o r ügyvéd kamarai elnök, J á n o s s y Demjén dr. minorita rendfőnök, V a r j a s s y József, I n s t i t ú t r i s Kálmán városi főjegyző, S z o n t a g h Gyula kereskedelmi testületi elnök, H i n d y Á r p á d lapszerkesztő, S t e r t e o s k y Elek jószággigazgatósi titkár, A n t a l f y Endre, G e i s t Károly a „Pester Lloyd“ belmunkatársa, Bing Vilmos, P á l f y József kir. főmérnök, V a r j a s s y Á r p á d kir. tanfelügyelő és M a k r a y á l l a m v a n t i feltevezetö. Továbbá, a kit szintén a háziasszony mellett kell vala emlitenünk, s házigazda kedves unokahuga, L é z z a Zelmá kisiszony, aki szeretetreméltóságával mindrégig éltető szellemme a társaságban.

Az első felköszöntőt a házigazda monodta a tegnapi fényes beszámoló beszéd-ből hiundulva. A beszédre következett lelkesült nyilatkozatok — u-ymond — két ségberonhatlan bizonytságot tesznek arról, hogy a mi igen tisztelt képviselőnk mily önzetlen hazafisággal foglal meg törvényhozói magasosn hivatásának mennyire szívón hordja városunk és választóinak érdekeit és mily törhetetlen a bizalom, mely Arad város szabadelvűpartii választóit hozzáfűzi; azért, ha ez alkalommal, midőn Aradmegye és város közhátóságainak és testületeinek vezetőit mint vendégeit tiszteletni szeretés s ezen barátságos összejövetel alkalmával képviselőnk egészségre szinten poharat emel, tessz est azért, mert egy van meggyözödvé, hogy vendégei, kik egész életököt a közügyeknek szentelve, az országos érdekek előmozdítása mellett esen megye és város szellemi és anyagi érdekeink fíradosának, a legkíválottabbak arra nézve, hogy a hasznai érdemeiket kellőkép méltassák. A

mióta Magyarország művelt közönsége Falk Miksa nagy nevét megbösmerte, mindig azt látjuk, hogy a mi igen tisztelt képviselőnk a szabadelvűség és haladás zászlóját lobogtatja kezében; azt látjuk, hogy mindenkor odaadó munkássággal teljesíti azon sokszor igen nehéz feladatot, melyeket államférfi nagysága szab előbe. Mint vezércsillag, tündöklik fölöttünk lángszénék fényével megvilágítva azon utat, melyen haladva hazánk haladását mozditjuk elő. Azt látjuk, hogy szóval, irásban, tettekkel mindig példát mutat arra, hogy miben áll a hazafis kötelességek becsületes teljesítése. Kívánja, hogy Falk Miksa szeretett képviselőnknek hazánk és városunk diszere és javára ez isten sokáig éltesse.

A társaság a legszivesebb éljenzéssel vizshangozta a házigazda telköszöntőt, mire F a l k Miksa keit fel, kijelentve, hogy beszédet nem tart, mert azt hiszi, hogy aradi barátai már azai jöllaknak (ellentmondások), politikával nem foglalkozik, hanem élteni a háziassny, a ki annyi kedvességei felel meg feladatának. — Természetesen ez avakara is szívből jött éljenzés volt a vizshang — Majd G r u n w a l d Ferencz ellette a megye és város közszerzetben álló társaságit, F á b i á n László, ifj. K r i s t y ó r y János pedig a magyar ipari érdekek nevében a jövő évi aradi kiállítás védnökeit: a fispánt, alispánt és polgármestert. — B o n t a Döme lelkesült éljenzésközben emelt poharat a házigazdára, V é g h Auréira, ki a szabadelvű partot köteleste le ezattal is szíves vendégszeretetével, a kibon Arad város társadalma valóságos gyöngyöt nyert, mikor őt ide kapta.

V é g h Aurél ezután élteti közéletünk egy régi bajnokát, a kinek multját csak emlekedősítü, s a ki magas kor dacokra ma is ifju tüzel vész részt a közügyek intézésében; B á n h i d y Albert báró es, kit gyermekkor óta becsülni s tisztelni tanult: (Hélek éljenzés.) — I n s t i t ú t r i s Kálmán együtt élteti Aradmegye és város öt királyi tanácsosait: M a t a v o z s k y Nándort, O r m o s P é t e r t, S a l a c s y Gyulát, B o n t s Dömét és V é g h Aurélt. — V é g h Aurél kiemelve helyi igazságszoállításunk mintaszerű s kifügátalan voltát, élteti az igazságszoállítás triumpviratust; O t t r u b a y törvényeséki elnököt, P a r e c t t g y e z s t és K u g l e r járásbíró. — A következő három felköszöntő már az E. M. K. E. javára jövedelmzelt s a jelenlevő pöntárok: K r i s t y ó r y János miándját be is szedte az érettek járó forintokat. V a r j a s s y Á r p á d ugyanis a minoritarént derék provinciaalisát J á n o s s y Demjén ellette, a mit J á n o s s y Demjén dr. Aradmegye és város lelkes tanfelügyelője V a r j a s s y Á r p á d r a m o n d o t t f e l k ö z s ű n t e l t v i z s o n z o t t. S z o n t a g h Gyula pedig a fáradhatlan tevékenységű közgazdász V á s á r h e l y i B é l á r a e m e l t e p o h a r t. — Ezzel véget ért a pohárköszöntök sorozata, s a társaság a termekben elszölvá kávéhoz ül, majd beszélgetések folytát a közkérdésekről, s a megye és város érdekeiről, a mely beszélgetésekben képviselőnk is élénk részt vett. A társaság sokáig maradt együtt a legkedélyesebb hangulatban, s csak öt óra után vett szívesen búcsút a háziaszszótól, a háziasszonytól, és a házigazdától, kik mindenkit leköteleztek mindre hiterjedő gondosságukkal és szeretetreméltóságukkal.

— Waldstättén János báró, a temesvári VII-ik hadtestparancsnoka, — mint értesülünk — l o v a s s á g i t á b o r n o k k a k neveztetett ki a közeledő novemberi előléptetés alkalmából.

— Választási elnökváltozás. A megyei törvényhatósági bizottsági tagválasztások alkalmából Pankotára kiküldött választási elnök, T a k á c s y Sándor dr. e megbízatásáról, akadályoztatása folytán lemondott s ennek következtében vármegyénk alispánja S z a t h m á r y Géza törvényhatósági bizottsági tagot és ottani plébánost kérte fel a helyettesítésre.

— Szukovszky herceg vagyona, nem számítva a hitbizományi javakat meghaladja a negyedig milliót. A p a n k o t a i uradalom s több pozsonyi és a r a d i há s z 2 és fél millióra becsülhető, az austriai fekvőségek pedig mintegy 900,000 frtra. Ezenfelül körülbelül 250,000 frtnyi értékpapíra van elhelyezve egy német bankban. A porosz-szleziai hitbizományi javak értéke legalább 1,300,000 frt; ezeket azonban még a herceg atya nagyon megterhelte adósságokkal. A herceg évi tiszteifredelme legalább 120,000 frtra tehető. — Az érdekeltek körében most nagyon kíváncsiak, hogy miféle intézkedéseket fog tenni a herceg nejére vonatkozólag. Tudvalevő, hogy a herceg már gyámság alá helyezése előtt el akart tölve válni, de ebbeli fíradósiai akkor eredménytelenek maradtak, mert semmi törvényes ok nem volt a válásra. Azóta a herceg érzelmel nem változtak meg a hercegnő javára; a hercegnő képviselői azonban azt hiszik, hogy a hercegnök most még nehezebb lesz törvényes okot találni a válásra.

Van szerencsém az őszi és téli idényre
**női- és gyermek
 divattermemet**

a n. é. közönségnek ajánlani s annak megtekintésére figyelmét felhívni.

A legalkalomszerűbb, különösen eredeti, legújabb, izléses és művésziességgel készített kalapokból nagy raktárt tartok.

Legutóbbi bécsi és párisi utazásomból hozott újdonságok, egy óriási bevásárlásom által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legújabb divatcikkekkel, egy olcsóság, mint divatosság tekintetében a versenyt kiállom.

Együttal vagyok bátor a t. hölgyközönség tudomására hozni, miszerint átalakításokat a legújabb divatminták szerint eszközölök. Gyors és pontos kiszolgálás, továbbá olcsó és kitűnő munkáért keeskedem.

Ara-koszoruk, fátyolok, gyászkalapokat
 nagy választékban készletben tartok.

Tisztelettel 444 2.8

LUX JOSEFA
ARADON,
 főtér 21. sz. a. Spitzer-ház.

Aradvármegye közigazgatási bizottságtól.
 1428 sz. 1889. K. B. 466-2-3

Hirdetmény.

A szárazéri ármentesítő és belvízlevezető társulat által czélba vett kisíratos-tornyai csatorna részére Forray-Nagy-Iratos község határában elfoglalandó területekre nézve kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 6 Nagyméltóságának folyó hó 4-éről 51288 | 1889. sz. a. kelt leiratával a kisajátítási eljárás elrendeltetvén, ennek megejtésére jelen szám és kelet alatti határozatunkkal bizottság küldetett ki, s tárgyalási határidőül Forray-Nagy-Iratos községhez

**folyó évi november hó 10-ének
 délelőtti 10 órája**

tűzetik ki, egyszersmind pedig a kisajátítási tervrajz és összeírás F.-N.-Iratos községhezánál, a tárgyalási határidőig közszemlére kitétetni rendeltetik.

A tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen, s minden teletkönyvi érdekletteknek a felajánlott kártalanítási ár ellen felszólalni s kifogásait jegyzőkönyvre vétetni. A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

Miről e hirdetmény, az érdeklettek tudomása végett az 1881. XLI. t.-cz 33. és következő §§-aira utalással, azzal tétetik közbe, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása fölött akkor is érdemileg határoz, ha az érdeklettek közül senki sem jelen meg.

Kelt Aradvármegye közigazgatási bizottságának Aradon, 1889. évi október hó 18-án tartott üléséből.

Fábián,
 főispán.

1510 | 1889. 467-2.3

ARVERÉSI HIRDETÉS.

A borossesebi tekintetes jfőszolgabíró urnak 2933 | 1889. sz. rendelete folytán Krokna község vadászati joga az 1883. évi XX. t.-cz. 3. §. értelmében a hivatolt t.-cz. §-ban foglalt községi lakosság kedvezményének fentartása mellett 1889. évi augusztus 15-től 1895. évi július 31-ig, hat egymásután következő évek időtartamára f. évi november 8-án, d. e. 9 órákor Krokna község székhelyén újból kitűzött árverési határnapon a megállapított feltételekhez képest a legjobbat ígérőnek kiadatni fog.

Krokna, 1889. okt. 20.
 Oanye György,
 körjegyző.

Fokrócz,
paplan,
S Z Ó N Y O G,
MATRATZ.

ARADON,
 REICH B. KÁROLY-nál Szabadsgátér 1. sz.

E m ű h ű s
hasonló

BIFFEL-torony
Páirsban
 a világ legnagyobb remekműve,
 300 méter magas,
 7 millió kilo súly.

diszműtárgyak
 személyesen vásároltattak Párisban, és rövid idő múlva megérkeznek s kaphatók lesznek a férfi-divat és diszműtáru üzletben

BIFFEL-torony
Páirsban
 a világ legnagyobb remekműve,
 300 méter magas,
 7 millió kilo súly.

„vadászhoz“

Maersch Gyulánál
ARADON.

Singer A „NADOR“-szállodával szemben. Singer

Amerikai varrógépek, vasbútor és pénzszekrények gyári raktára

SINGER L. S.
 aradi kereskedő 1856 óta.

Valódi amerikai **HOWE** nevezetesen **WHEELER & WILSON** SINGER s kézi varrógépek, családok, szabók és cipészek részére. Mindennemű varó gépek javítása is eszközöltetnek. Varrógépekhez szükséges kellek.

kis kézi és nagy pénzszekrények gyári raktára.
 Községek számára kivételesen 25% engedmény.

Azonkívül ajánlom vasbútor gyár raktáromat nagy választékban.

W A T T A.

1 darab **pokrócz bordürrel**
 1 forint 10 krajczár.

1 Méter **S Z Ó N Y O G**
 21 krajczár.

1 **selyem atlasz paplan**
 9 forint 25 krajczár.

3 **r é s z ű m a d r a t z**
 7 forint 75 krajczár.

1 **teljes ágyberendezés**
 17 forint 75 krajczár.

1 tengerifü madratz,
 1 levarrott szalmazsák,
 1 Reil párna tengerifü,
 1 párna tollal,
 1 Ruge vagy Perkeil paplan,
 2 párna behuzat,
 1 paplan lepedő,
 1 lepedő,
 1 törülköző.
 17 forint 75 krajczár.

ÜRMÉNYI TÓBIAS ARAD,
 főtér 25. a pénzügyi palotával szemben, Neuman-féle ház.

Erdélyi Pokróczok.